

ΓΡΑΠΤΗ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ

ΜΑΘΗΜΑ: _____ ΑΡΧΑΙΑ _____ ΠΡΩΤΑΓΟΡΑΣ

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: _____ ΚΑΤΣΟΥΛΙΑ _____ ΧΡΟΝΟΣ: _____

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ: _____ ΤΜΗΜΑ: _____ Γ11

A. ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ 321B6- 321A

Ἄτε δὴ οὖν οὐ πάνυ τι σοφὸς ὢν ὁ Ἐπιμηθεὺς ἔλαθεν αὐτὸν καταναλώσας τὰς δυνάμεις εἰς τὰ ἄλογα· λοιπὸν δὴ ἀκόσμητον ἔτι αὐτῷ ἦν τὸ ἀνθρώπων γένος, καὶ ἠπόρει ὅτι χρήσαιτο. Αποροῦντι δὲ αὐτῷ ἔρχεται Προμηθεὺς ἐπισκεψόμενος τὴν νομὴν, καὶ ὄρα τὰ μὲν ἄλλα ζῶα ἐμμελῶς πάντων ἔχοντα, τὸν δὲ ἄνθρωπον γυμνόν τε καὶ ἀνυπόδητον καὶ ἄστρωτον καὶ ἄοπλον· ἤδη δὲ καὶ ἡ εἰμαρμένη ἡμέρα παρῆν, ἐν ἣ ἔδει καὶ ἄνθρωπον ἐξιέναι ἐκ γῆς εἰς φῶς. Απορία οὖν σχόμενος ὁ Προμηθεὺς ἦντινα σωτηρίαν τῷ ἀνθρώπῳ εὔροι, κλέπτει Ἡφαίστου καὶ Ἀθηνᾶς τὴν ἔντεχνον σοφίαν σὺν πυρὶ—ἀμήχανον γὰρ ἦν ἄνευ πυρὸς αὐτὴν κτητὴν τῷ ἢ χρησίμην γενέσθαι—καὶ οὕτω δὴ δωρεῖται ἀνθρώπῳ. Τὴν μὲν οὖν περὶ τὸν βίον σοφίαν ἄνθρωπος ταύτῃ ἔσχεν, τὴν δὲ πολιτικὴν οὐκ εἶχεν· ἦν γὰρ παρὰ τῷ Δίῳ. Τῷ δὲ Προμηθεὶ εἰς μὲν τὴν ἀκρόπολιν τὴν τοῦ Διὸς οἴκησιν οὐκέτι ἐνεχώρει εἰσελθεῖν—πρὸς δὲ καὶ αἱ Διὸς φυλακαὶ φοβεραὶ ἦσαν—εἰς δὲ τὸ τῆς Ἀθηνᾶς καὶ Ἡφαίστου οἴκημα τὸ κοινόν, ἐν ᾧ ἐφιλοτεχνεῖτην, λαθῶν εἰσέρχεται, καὶ κλέψας τὴν τε ἔμπυρον τέχνην τὴν τοῦ Ἡφαίστου καὶ τὴν ἄλλην τὴν τῆς Ἀθηνᾶς δίδωσιν ἀνθρώπῳ, καὶ ἐκ τούτου εὐπορία μὲν ἀνθρώπῳ τοῦ βίου γίγνεται, Προμηθεὶ δὲ δι' Ἐπιμηθεὶα ὕστερον, ἠπερ λέγεται, κλοπῆς δίκη μετῆλθεν.

Να μεταφράσετε το απόσπασμα «Τὴν μὲν οὖν περὶ τὸν βίον σοφίαν... κλοπῆς δίκη μετῆλθεν» (Μονάδες 10)

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Ποιες ἀτέλειες παρουσίαζε ὁ ἀνθρώπος, κατὰ τὸν μῦθο, καὶ πῶς ἀντισταθμίστηκαν αὐτές; (Μονάδες 15)
2. α. Ποια πολὺ σημαντικὴ τέχνη ἐπιθυμοῦσε νὰ δωρίσει ὁ Προμηθεὺς στοὺς ἀνθρώπους; Γιατί δὲν τὰ κατάφερε; (Μονάδες 7)
β. Νὰ συγκρίνετε τὸν Προμηθεὶα καὶ τὸν Ἐπιμηθεὶα (Μονάδες 8)
3. Νὰ βρεῖτε με ποιες λέξεις τοῦ κειμένου συγγενεῦσιν ετυμολογικὰ οἱ ἀκόλουθοι: ἐλλιπής, οδοιπορικός, βιομηχανία, μειονέκτημα, εκδοτικός (Μονάδες 10)
4. Τι ἀποδεικνύει κατὰ τὸν Πρωταγόρα, ὁ μῦθος τοῦ Προμηθεὶα ποὺ χρησιμοποιεῖ στο πρῶτο μέρος τοῦ λόγου του, γιὰ νὰ ἀπαντήσῃ στὶς ἀμφιβολίες ποὺ διατύπωσε ὁ Σωκράτης; (Νὰ ἀπαντήσετε με βάση τὴν εἰσαγωγή τοῦ βιβλίου σας) (Μονάδες 10)

B. ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ: ΛΥΣΙΑΣ, ΚΑΤΑ ΦΙΛΩΝΟΣ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑΣ 1-3

Ἵμην μὲν, ᾧ βουλή, οὐκ ἂν ποτ' εἰς τοῦτο τόλμης Φίλωνα ἀφικέσθαι, ὥστε ἐθελῆσαι ὡς ἡμᾶς ἐλθεῖν δοκιμασθησόμενον· ἐπειδὴ δὲ οὐχ ἓν τι μόνον ἀλλὰ πολλὰ **τολμηρός** ἐστίν, ἐγὼ δὲ ὁμόσας εἰσηλθὼν εἰς τὸ βουλευτήριον τὰ βέλτιστα βουλευσείην τῇ πόλει, ἔνεστί τε ἐν τῷ ὄρκῳ **ἀποφανεῖν** εἴ τις τινα οἶδε τῶν λαχόντων ἀνεπιτήδειον ὄντα βουλεύειν, ἐγὼ τὴν κατὰ τουτοῦ Φίλωνος ποιήσομαι κατηγορίαν, οὐ μέντοι γε ἰδίαν ἔχθραν οὐδεμίαν μεταπορευόμενος, οὐδὲ τῷ **δύνασθαι** καὶ εἰωθέναί λέγειν ἐν ὑμῖν ἐπαρθεῖς, ἀλλὰ τῷ πλήθει τῶν ἀμαρτημάτων αὐτοῦ **πιστεύων**, καὶ **τοῖς ὄρκοις** οἷς ὤμοσα ἐμμένειν ἀξιῶν.

- ἀποφαίνομαι= φανερώνω
- μεταπορεύομαι= εκδικούμαι

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. **Να μεταφράσετε το απόσπασμα** (Μονάδες 20)

2. **Να δοθούν οι τύποι που ζητούνται:**

ᾧ βουλή: αιτιατική ενικού και δοτική πληθυντικού

ἡμᾶς: ο ἴδιος τύπος στο α' και γ' πρόσωπο

τὸ βουλευτήριον: γενική ενικού και δοτική πληθυντικού

τουτοῦ: ονομαστική ενικού και αιτιατική πληθυντικού

τῷ πλήθει: γενική και αιτιατική πληθυντικού

Ἵμην: το β' ενικό οριστικής του ἴδιου χρόνου και του ενεστώτα

δοκιμασθησόμενον: β' πληθυντικό ευκτικής του ἴδιου χρόνου και β' ενικό υποτακτικής αορίστου στην ἴδια φωνή

βουλεύσειν: απαρέμφατο αορίστου στην ἴδια φωνή και β' ενικό προστακτικής αορίστου στην μέση φωνή

μεταπορευόμενος: γ' ενικό ευκτικής αορίστου και απαρέμφατο παρακειμένου

ὄντα: γ' ενικό προστακτικής ενεστώτα και γ' πληθυντικό οριστικής μέλλοντα

(Μονάδες 5+5)

3. **Να χαρακτηριστούν συντακτικῶς οι λέξεις: τόλμης, Φίλωνα, ἂν ἀφικέσθαι, τολμηρός, εἰς τὸ βουλευτήριον, τὰ βέλτιστα, ἀποφανεῖν, τῷ δύνασθαι, πιστεύων, τοῖς ὄρκοις** (Μονάδες 10)